

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Sohrab Sepehri

Yalnızlığımın Çinisi

Farsçadan Çeviri
Haşim Hüsrevşahi

TOTEM YAYINLARI: 28
ŞİİR: 10

Kitabın Özgün Adı : Yalnızlığımın Çinisi
Yazarı : Sohrab Sepehri
1. Baskı : Mart 2017

ISBN : 978-9944-330-36-7
Yayıncı Sertifika No : 22401

Genel Yayın Yönetmeni : Hasan Yılmaz
Yayın Editörü : Özgün E. Bulut
Teknik Hazırlık : Kodeks
Kapak : Mehmet Esat
Baskı– Cilt : Kayhan Ofset
Davutpaşa Cd. Güven Sanayi Sİtesi
C Blok No: 244 Topkapı– İstanbul
Tel: 0212 613 30 06

Genel Dağıtım : Totem Yayıncılık ve Dağıtım Hiz. Ltd. Şti.
Hobyar Mh., Cemal Nadir Sokak No: 24/94
Tel: (0212) 526 86 65
Faks: (0212) 511 04 70
totemyayin@gmail.com

Sohrab Sepehri

Yalnızlığımın Çinisi

Farsçadan Çeviri
Haşim Hüsrevşahi

tötem
YAYINLARI

bana gelerseniz şayet

bana gelerseniz şayet
hiçistanın ardındayım!
hiçistanın ardında bir yer var
hiçistanın ardında havanın damarları
toprağın en uzak yığnında açan çiçeklerden
haber getiren habercilerle doludur.

kumlar üzerinde,
şakayık miracı tepelerine yol alan
zarif atlıların toynaklarının izi var.

hiçistanın ardında istek şemsiyesi açıktır
susamışlık meltemi bir yaprağın dibine koşsun diye
yağmurun çanları çalınır

insan burada yalnızdır
ve bu yalnızlıkta
bir karaağacın gölgesi sonsuza dek akmakta.

bana gelerseniz şayet
yavaş ve yeğni gelin
yalnızlığımın ince çinisi
çatlamasın...

başlangıcın sesi

ayakkabılarım nerede
kimdi çağırdı “Sohrab” diye?
yaprağın teniyle
rüzgâr gibi
tanıdıkta o ses!

annem uykudadır
ve Menuçehr ve Pervane
belki de hepten bu şehir
uykudadır
ve haziran gecesi
bir ağıt dinginliğiyle geçiyor saniyeler üstünden
ve serin bir meltem
uykumu
yeşil battaniyenin kıyısından süpürür

hicret kokusu gelmededir:
yastığım kırlangıç kanadı şarkılarıyla doludur...

sabah olacak
ve gökyüzü
bu su kasesine
hicret edecek.
bu gece gitmeliyim...

ben ki kanatları en açık pencereden
bu yöre insanıyla konuştum
zaman cinsinden bir söz duymadım hiç!
hiçbir göz
sevdalica yer yüzüne dalmadı hiç
kimse bahçeyi görmekle sevdalanmadı
kimse bir kargayı bir tarlada ciddiye almadı hiç

yüreğim bir bulutça sıkılır
Huri'yi
-komşunun ergen kızını-
pencereden gördüğümde
yeryüzünün en nadide karaağacının altında
oturmuş fıkıh okuyor!

başka şeyler de var
dorukla dolu anlar var
(örneğin bir kadın şair gördüm
öyle dalmıştı ki gökyüzüne
gökyüzü gözlerine taneler serpti onun
ve bir gece
bir adam sordu bana
üzümün doğmasına kaç saatlik yol kaldı?)
bu gece gitmeliyim...

bu gece
yalnızlık gömleğimin sığacağı bir bavulu almalıyım
hamasi ağaçların görüldüğü yöne ben gitmeliyim...
bana hep seslenen
o sözcüksüz genliğe gitmeliyim

birisi yine seslendi: Sohrab!
ayakkabılarım nerede?

aydınlık, ben, çiçek ve de su

tek bulut yok.
rüzgâr yok.

oturuyorum havuzun kıyısına:
balıkların dönmesi, aydınlık, ben, çiçek ve de su
yaşam salkımlarının paklığı var...

annem reyhan topluyor
ekmek, reyhan ve peynir
bulutsuz bir gök
ıslak petunyalar...
kurtuluş çok yakın: avludaki çiçeklerin arasında!

bakır kasede nur,
ne güzel okşayışlar döküyor!
merdiven bu yüksek duvardan
sabahı yeryüzüne indiriyor
her şeyin gizli gülüşü ardında.

zaman duvarında bir delik var
oradan yüzüm görünür
bir şeyler var bilmediğim
biliyorum,
koparırsam bir otu, ben ölürüm
yukarı tırmanırım, zirveye dek
ben kanatla ve telekle doluyum
karanlıkta yol görürüm
ben fenerle doluyum
ben ışıkla ve kumla doluyum
ve ağaçla doluyum
ben yolla, köprü, nehir, dalgalarla doluyum
suda bir yaprağın gölgesiyle doluyum
ne ki yalnızdır içim!

bir kayık yapacağım

bir kayık yapacağım
suya atacağım
aşk meşeliğinde
kahramanlarını uyandıran kimsenin olmadığı
bu tuhaf topraktan uzaklaşacağım...

kayığın ağı olmadan
ve yürekte inci sevdası olmadan
kürek çekeceğim durmadan
ne maviliklere gönül kaptıracağım
ne denize
ne sudan başlarını çıkaran
ve balıkçıların o yalnızlığının ışıltısında
saçlarından büyü saçan perilere...

durmadan kürek çekeceğim
durmadan şarkı söyleyeceğim:
"uzaklaşmalı, uzak,
söylencesi yoktu o kentin erkeğinin.
bir salkım üzüm kadar dolu değildi o kentin kadını
hiçbir sarayın aynası sarhoşlukları tekrarlamadı
bir çukur su bile, bir meşaleyi yansıtmadı hiç!
uzaklaşmalı, uzak...
gece kendi şarkısını söyledi
şimdi sıra pencerede!"
durmadan kürek çekeceğim
durmadan şarkı söyleyeceğim:

denizlerin ardında bir şehir var
pencereleri tecelliye açılan bir şehir...
bir şehir ki
çatıları insanın zeka fıskiyesini seyreden güvercinlerin yeridir
on yaşındaki çocuklarının kolu bir marifet dalıdır
şehir halkı bir tohum tanesine öyle bakarlar ki
bir alaza, yumuşacık bir rüyaya bakıyorlar sanki ...

müziğin toprağı senin duygularını duymakta
rüzgârda söylene kuşlarının kanat sesi var

denizin ardında bir şehir var
orada güneş sabahçı insanların gözleri genişliğinde
şairler orada
suyun, bilgeliğin, aydınlığın varisidir...

denizlerin ardında bir şehir var
bir kayık yapmalıyım!

gülistane'de¹

aaah! ne geniş vadiler!
aaah! ne yüce dağlar!

mis gibi ot kokardı Gülistane ne hoş!
ben bu vilayette, bir şeyin peşindeydim:
bir düşün
ışığın belki, bir çakılın,
kim bilir belki de sadece bir gülüşün.

akkavak dalları ardında
sili bir haylazlık...
çağırırdı beni hep!

bir kamışlık kıyısında kaldım,
rüzgâr esiyordu, dinliyordum onu ben:
kimdir benimle konuşan?
süzüldü bir timsah
koyuldum yola ben.
yol üstünde bir yonca tarlası var
sonra bir bostan, sonra renkli çalılar
ve unutkanlığı toprağımın.

1 Gülistane: Şairin doğum yeri olan Kaşan şehrinin bir kasabası

bir su kıyısında,
çıkardım çarıklarımı ve oturdum,
ayaklarım suda:
"bugün ben aaah, ne denli yeşilim!
ne denli uyanıktır gövdem!
dağın ardından bir hüzün çıkıvermez umarım!
ağaçların arkasında kim var?
hiç kimse! bir inek otlıyor!
yaz günü ortasıdır
nasıl bir yaz olduğunu gölgeye sor!
lekesiz gölgelere
aydın ve pak bir köşe var
ey duygunun çocukları!
oyun yeri burada!
boş değil asla bu yaşam:
sevecenlik var, elma var, iman var.
ah evet
gelincik var olduğu sürece, şarttır yaşamak!

kalbimde bir şeyler var;
ışktan bir meşelik, tan atarken uyku gibi!
öyle dur duraksız kaldım ki canım ister
koşayım vadinin taaa sonuna, dağın taaa ucuna
uzaklarda beni çağıran bir ses var!"

iyi yalnızlık gecesi

dinle,
dünyanın en uzak kuşlarıdır ötmekte
gece saftır, yeknesaktır ve açık!

sardunyalılar
ve mevsimin en sesli dalı, duyuyordur bu ayı...

binanın önündeki merdiven
elinde fenerle bir kapı
ve meltem israf ediliyor

dinle,
cadde senin adımlarını uzaktan çağırır
gözlerin karanlığın süsü değil
çırp gözkapaklarını,
ayakkabılarını geçir ayaklarına ve de gel
gel, ayın teleği parmaklarını uyaracağı yere gel
ve zamanın seninle bir taşın üstünde oturduğu yere gel
gel ki gecenin mezamiri senin endamını,
bir parça şarkı gibi çeksin içine...

orada bir pir sana anlatacak:
en güzel şey varmaktır bir bakışa
her olaydan daha bir aşk olan bir bakışa

sona kadar var olmak

bu gece,
tuhaf bir rüyada
sözcüklere karşı açılacak.
rüzgâr bir şey söyleyecek.
elma düşecek
yerin vasıfları üzerinde yuvarlanacak
gecenin kayıp vatanının huzuruna değin gidecek
bir evhamın tavanı çökecek
göz
bir bitkinin mahzun zekasını görecektir.
bir sarmaşık saracak Tanrı seyrinin çevresini
giz, taşacak.
çağın sakınım kökleri çürüyecek,
karanlıklar yolu üstünde
suyun söz kıyısı
parlayacak
aynının içi anlayacak.

bu gece
anlamın sapını
dostun esintisi titretecek
şaşkınlık yaprak dökcek.

gecenin dibinde,
bir böcek
yalnızlığın şen payını deneyecek
sabah sözcüğünün içi
sabah olacak...

ve yolda bir ileti

bir gün geleceğim ve bir ileti getireceğim
ışık akıtacağım damarlara.
ve sesleneceğim: “eeeey sepetleri uyku dolu olanlar
elma getirdim,
güneşin kızıl elmasını!”

geleceğim, dilenciye bir dal yasemin vereceğim,
cüzamlı güzel bir kadına başka bir küpe bağışlayacağım
köre “bağ nasıl da seyre değer!” diyeceğim,
seyyar satıcı olup sokakları dolaşacağım
“şebnem, şebnem,
küçük şile şebnem,” diye bağıracağım.
yoldan geçen biri “hakikaten gece karanlıktır,” diyecek
ona bir yıldız kümesi vereceğim.
köprü üstünde bacaklarından olmuş bir kızın boynuna
Büyük Ayı takımyıldızını takacağım
dudaklardan tüm küfürleri toplayacağım
tüm duvarları yerinden sökeceğim
haydutlara, “bir kervan geldi yükü gülüştür,” diyeceğim.
yırtacağım bulutları
ben güneşle gözleri birbirine düğümleyeceğim,
aşkla yürekleri
suyla gölgeleri,
rüzgârla dalları
ve ulaştıracacağım, çocuk rüyasını ağustos böceklerine.
uçurtmalar uçuracağım
saksılar sulayacağım.

geleceğim atların, ineklerin yanına
okşayış otları dökeceğim önlerine
susuz kısırağa kova dolusu şebnem getireceğim
yol üstünde ihtiyar bir eşeğin sineklerini kovacağım
geleceğim ve her duvar başına bir karanfil dikeceğim
her pencere altında bir şiir okuyacağım
her kargaya bir çam vereceğim
yılana, “kurbağa nasıl da görkemlidir,” diyeceğim!
barıştıracacağım
tanıştıracacağım
yürüyeceğim
ışıkla besleneceğim
seveceğim.

çağır beni

çağır beni
senin sesin iyidir
senin sesin hüznün samimiyetinin sonunda yeşeren
o tuhaf bitkinin yeşilliğidir...

bu susku çağının boyutlarında
sokağı algılama metnindeki sokak şarkılarının tadından
daha yalnızım.

gel yalnızlığımın büyüklüğünü anlatayım sana
ve benim yalnızlığım senin hacminin gece baskınını öngörmezdi
ve aşkın özelliğidir bu

kimseler yok
gel yaşamı çalalım öyleyse
paylaşalım iki görüşme arasında
gel birlikte taşın halinden bir şeyler anlayalım
gel şeyleri bir an önce görelim

bak
fiskiyeinin ibreleri
havuzun saat safhasında
zamanı bir toza dönüştürmekte
gel suskun satırımdaki bir sözcük gibi eriyip su ol
gel aşkın ışıltılı zerresini avuçlarımda erit
ısıt beni

ve birinde Kaşan Çölü'nde hava bulutlandı
ve yoğun bir sağanak bastırdı
işte o zaman bir taşın arkasında üşüdüm
ve bir gelinciğin sobası ısıttı beni

bu karanlık sokaklarda
ben kuşku ve kibritin çarpımından korkuyorum
ben yüzyılın beton yüzeyinden korkuyorum!
gel ki ben kara toprağı vinçlerin otlağı olan şehirlerden
korkmayayım
çeliğın bu miraç çağında beni armut çöpünün yüzüne
bir kapıyı açar gibi aç
beni metallerin sürtünmesi gecesinden uzak bir dalın
altında uyut
sabah madeninin kaşifi gelirse çağır beni
ben senin parmaklarının arasındaki bir yaseminin
doğuşunda uyanacağım
ve işte o zaman bana
ben uyurken düşen bombaların öyküsünü anlat
ben uyurken ıslanan yanakları anlat
kaç martının denizden havalandığını söyle
bir zırhlının bir çocuğun rüyaları üzerinden
geçtiğı zamanki kargaşada
kanarya kendi şarkılarının sarı sapını hangi dinginlik
duygusunun ayağına bağladı
söyle limanlarda hangi masum metalar yoldan yetişti
hangi bilim barutun kokusunun müspet müziğini anladı
ekmeğın bilinmez tadı hangi belleme risâletinin
damağında yayıldı?
ve işte o zaman, ben ekvator ışımasından sıcak bir inanç gibi
seni bir bahçenin başlangıcına oturtacağım!

burası hep tepe

öğlendi
Tanrı'nın başlangıcıydı.

dinliyordu
afif kum çölü
suyun söylencesel sözlerini duyuyordu.
algı boyutlarında bir bakış gibi su.

leylek
beyaz bir hadise gibi
göletin kıyısında
kendi beğenilmiş oylumunu
tekillik seyrinde yıkıyordu.

göz
suyun fırsatına giriyordu.
işaretlerin sili tadı
tuz çölünün zevki üzerinde unutuluyordu.

yakınlığın yeşil bahçesi
çölün bilinmezine değin
tatlı bir rüyanın katıksız yüzü...

ey yakınlık otlarının mahreminde
güzel bir duraksama benzeri!
seyrin hangi yönünde
güzel renkli hiç
gölgesini serecek?

insan ne zaman
bir bağışın şarkısı gibi
kelamın havasında keşfedilecek?

ey yumuşacık başlangıç
çekici sözlerin yeri görünüyor!

dostun düşünce doğru

K. Tina'ya

ay
bakırın yorumu rengindeydi
ve anlaşılmanın hüznü gibi ağıyordu
servi
toprağın apaçık kışnemesiydi...

yakındaki çam
anlayışın yığını gibi
mevsimin sade sayfasını gölgelendiriyordu.

kuş yuvalarının kuru çöpleri çağrılıyordu
karanlık yerlerden
algı oluşumunun kokusu yükseliyordu
dost,
eşyanın üzerindeki
zeakanın tülüne dokunuyordu.

.
tümce arkin akışını duyuyordu kendine;
hiçbir söz bu denli aydınlık değildir, diyordu sanki

ben pınarın kıyısında düşünüyordum:
bu gece
eşyanın miraç yolu ne de durudur.

manzaranın yalnızı

çokça çam yüksek
çokça karga siyah...

gökyüzü mavi ölçüsünde
dizme taşlar, tekillik ve seyir
hiçe değin giden bağ sokağı
serçeyle süslenmiş bir yağmur oluğu
apaçık güneş
sevinçli toprak.
göz gördüğünce
güzün zekasıydı...

ey tuhaf güzel
ıslak sözcüklerle dolu bakışla
bir bahçenin yeşil kekemeliğiyle dolu bir uyku gibi
ağ örgülü utanca benzer gözlerle
ikircikli gözkapaklarıyla
yolcu uykusunun dağılmış parmakları gibi
ırmak kıyısındaki söğütlerin uyanıklığı altında

hemdemlik
gizli bir avuç kül gibi
algının sıcaklığı üzerine serpiliyordu
düşünce yavaştı
arzu uzak
ağaç üzerinde öykü okuyan bir kuş gibi.
gelecek olan güzlerin nerelerinden
ağaç dolu bir ağız
iyi yolculuktan
söz edecek?

bir geçişin gözleri

gökyüzü seyrir kelebeklerinin benekleriyle doldu.
serçenin resmi düştü dostluk suyuna.

mevsimin yaprakları içgüdü doğrultusunda duvardan döküldü.
rüzgâr kerametın yeşil filesi yönünden geliyordu.

asmanın dalları
üzüme yakalanmıştı.
çocuk geldi
cepleri koparmanın coşkusıyla dolu
(ey cesaretin ilkbaharı
senin devamın
derin düşünce çamlarının gölgesinde
silindi)
çocuk sözcüklerin ardından
eğilimin yumuşacık otlarına kadar koştu
gitti
herzamanlığın balıklarına değin
havuzun kıyısında
çocuğun kanı yaşamın yalnızlık pullarıyla doldu
sonra
bir diken onun ayağını çizdi
gözün yanması otların üzerinde yok oldu.

(ey sağlık deltası
teninin coşkusu sende usulca cökmekte)
bahçe serçelerinin önceki günkü cıvıltısı
onun düşüncesinin alınına boca oldu
şimşirlerin ayağı ucunda düşlere kadar akan su arkı
alıp götürüyordu tenin istenen cehaletini.
çocuk kendi sevinç payından uzaklaşıyordu
mevsimin vaftiz yağmuru altında
gelişmenin hürmeti
şeftali dallarından gömleğine düştü
eşyanın pembe renkli hüznü yolunda
kurtulma kumları hâlâ
parlıyordu.
nimetlerin giderek buharlaşması ardında
uçurtmaların biçimi yok oluyordu

çocuk hüznün içinden sordu:
oyuncak bebeğin günbatımına daha ne kadar yol var?

daldan kocaman bir hicret onu sarstı

başka çiçeklerin arkasında
yüzü göç ediyordu.

(o seyir günlerinde bir sabah vakti
oyuncakların göçünü
güneyli şimşirlerin altında duydum.
sonra o sıcakta
avuçlarım üzümün eksilme oylumuyla doldu.
sonra, suyun eski havuzlarda hastalığı
benim düşüncelerimi kınamaya kadar sürükledi
sonraları, elim tifo ateşinde çiçeklerin gizli boyutlarına vardı
aymazlığın o tatlı yuvarı
duyumsanan çakıllar üzerinde sönüyordu
ben
ağacın miracıyla karşılaşıyordum
bir ilkbahar kargasının teleğinin yayılmasıyla
kurbağanın, suyun aydın olmayan huyuna batmasıyla
karşılaşıyordum
havuzun sersemlemiş fiskiyesinin samimiyetiyle
bir kuyunun belirsizliğinin ardından bir kovanın ıslak doğuşuyla)

çocuk rakamların gürültüsü arasında geldi
(ey orantı öncesi arın perişanlığın cenneti!
hasretten sırlısklam, o günlerin giysileri ardınca koşuyorum)
çocuk hata merdivenlerinden tırmandı
kurtulma düzlemince bir titreşim koştı
algı gülümsemesinin ağırlığı azaldı

oyuncak bebek gündüzsüz

algı ışığında
bir ladenin nazlı düşü gibi oturan bu varlık
seyir kirpikleri üzerinde
taptaze sözcükler saçıyor
gözleri
yaşamın yeşil takviminin inkarıdır
yüzü
bir parça ilkokul çağı tatilleri gibi apaydın.

yıllarca bu tazeliğin secdeleri
değişmez mutluluk gibi
tatil günlerinin dizlerine otururdu.
sabahları annem sarı çiçek için
bir sepet su taşırdı
ben temaşanın ağzı için
esinin olgunlaşmamış meyvesini götürürdüm.

gecesi gündüzü olmayan bu gövde
rakamların bayır aşağı bahçesi ardında
bir söylence gibi uyurdu.
benim düşüncem tekilliğin çatlağından dokunurdu ona.

zekam benim onun gözleri ardında erirdi.
onun mutlak alnı üzerinde
zaman akıp giderdi elden.
şimşirlerin arkasında cumaların kağıtlarını
ölçülerin ünsü yırtardı
dürüstlüğün bu haraç mezadı
bir demirhindi dalı gibi
benimle cumartesilerin acısı arasına gölge dökerdi.
ya da yumuşacık bir saldırı gibi
benim korku kalelerimi ele geçirirdi
onun eli bir kurtulmanın eli gibi
benim ödevlerimin kıyısında yok olurdu.

(gerçek nerede daha tazeydi?
acısız bir oyluma cezp olan ben
bazen evin yoksulluk sinisinde
esinin yanan meyvelerini görmüştüm.
dilini inişinde konuşmanın salkımları daha sesliydi
çiçeğin ve etin çürüyüşünde
benim duygularımın nabızı hızlanırdı
petunyaların perişanlığından
benim vicdanımın üzerine cezbe boca olurdu
yaşamın yenileyen şebnemi
çör çöp üstünde
ışırırdı.)

birisi bu sabırlı buradalıktan
bahçenin usul yolculuklarıyla bir şeyler söylemeli
birisi bu küçücük oylumu anlamalı
onun elini çevrenin kalp atışları için anlamlamalı
muhatapsız bu yüze
bir damla zaman serpmelidir.
birisi bu mutlak noktayı
elementler bilincinin yörüngesinde döndürmelidir
birisi aydın kapılardan girmelidir.

dinle!

birisi olayların gözkapaklarında koşmakta:
bir çocuk buraya doğru gelmekte!

gecenin eski metni

ey yeşil astronomik sözler ortasında!
zifiri karanlığın incir yaprağı
yeşilin iffetini ulaştırır.
suyun göğsü bir bahçenin yansıması hasretinde
yanar.

günlük elma
ağızda bir evhamın tadındadır.
ey eskil korku
senin konuşmada benim parmaklarım bilincini yitirdi.
ellerimin nihayeti yoktur:

bu gece
ellerim söylence dallarından
meyve koparır
bu gece
ağaçların benim korkularımca yaprakları var.

sözün cesareti görüşmenin sıcaklığında eridi
ey rengârenk başlangıçlar
benim gözlerimi büyüünün esintilerinde koruyun!
ben hâlâ
gecenin bilinmez hediyelerini
rüyamda görürüm,
ben hâlâ
kafes örgülü sulara susamışım.
giysimin düğmeleri
büyü çağların virdi rengindedir.
konuşmanın yayılması öncesi otlağında
bizim cismimizin son şenliği vardı
ben bu şenlikte yıldızların musikisini
çömlleklerden duyardım
ve bakışım büyücülerin göçüyle doluydu.

ey hü zün aynasındaki nergisin en eskil yansıısı
senin çekiciliğın alıp götürdü beni
-evrilmenin havasına?
-belki!

sözün ateşinde, basiret suyu içelim

gecenin dağıtılmış irsi altında
rivayetin arın utancı akar:
hecelerin doğuşundan önceki zamanlarda
bütün dirilerden bir mahşer vardı
bütün rakiplerin arasında
benim damağım konuşmanın gururuyla çatladı
sonra
dizlerine kadar
bitkisel sessizliğin ihlasına dalmış olan ben
elimi yüzümü biçimlerin seyrinde yıkadım.
sonra, başka bir mevsimde
ayakkabılarım şebnem “sözcüğünden” ıslandı.
sonra, bir kayaya oturduğumda
ayaklarımın kenarından taşın göçünü duyabiliyordum.
sonra gördüm bütün dallar
ellerimin mevsiminden kaçınıyordu.

ey düşünülmemiş gece
benim mendilim olgunlaşmamış tedbirlerle doluydu.
derin bir uykunun duvarı arkasında
karanlığın dostluğundan gelen kuş
alıp götürdü mendilimi.
esinin ilk kum tanesi ayağımın altında ses verdi
kanım havanın ince yürekli ev sahibi oldu.
nabzım öğelerin ortasında yüzdü.

ey gece!
hayır, ben ne söylemekteyim
muhababın soğuk gövdesi
pencerenin sıcacık işrakında¹ eridi
parmaklarımın yönü sefalı oldu.

1 İşrak: Arapça. Şark sözcüğünden. Sabah vakti güneş ışımasıyla doğan aydınlık.
Doğu felsefesi. Bilgelik.

burada kuş vardı

ey ince geçiş
kanadı anlamlandır!
yansın diye benim zekam kıskançlıktan

ey şiddetli yaşam
senin köklerin
ışığın fırsatından su içer
insanoğlu
-bu hüznü oylum-
zamanın kıyısında
havuzunun dolgunluk gününü düşler

ey gerçeklikten azıcık yukarı çıkmış olan
içgüdünün yumuşacık sarsıntısıyla
biçimlerin karanlık irsi senin kanatlarından boca olmakta
uçuşun sersemlemiş sililiği
kapalı bir çizgi gibi
havanın oyuklarından giz serpmekte
ben
yeryüzünün nakışlarının varisiyim
ve şadırvanın tüm eğimleri
o bakır kasenin biçimi gibi
benimle yol yoldaşydı
içgüdüsel hoyrat yerlerden
bugünün yontulmuş vicdanlarına kadar...

ey devingenliğin bakışı
yinelene parmağının oylumu
benim yangımın derzini kapadı:
bundan önce
elmanın dudağında
alevlenirdi elim
yani bundan önce
insanın bir dalın akrabası olduğı zamanlar
yaprağın gölgesinin algısında
muştunun iri kirpiğı üzerinde
tatlı bir rüya bayıldığı zamanlar
yıldızın seyrinde
insanın kanı dolardı işrakın külçesiyle

ey bedevi dünün buradalığı!
ey ki bir daldan toprağı sığramakla
yaşamın hürmetinin tarhını dökersin
sen gittikten sonra ben
bir deltanın kıyısında
susamışlığın hızlı adımlarının sesini
duyardım.
senin sözü esirgemeyen kanadın
havanın sorusunun önüne geçerdi.
insanoğlu bekleyişin upuzun dizelgesidir
ey kuş, sen ancak
düşünülmemiş yaşamın sayfasında bir noktasın!

satır ve beyaz!

sabahtır
mutlak bir serçe
ötmekte.
güz, duvarın birlikteliğinde
yapraklanıyor.
iç açıcı güneşin davranışı
çürümüşlüğün oylumunu
uykudan sıçratıyor:
bir elma
filenin örgülü fırsatında
çürüyor.
eşyanın gurbetine benzer bir his
gözkapağının üzerinden geçiyor.
ağaç ve yeşil saniye arasında
lacivert yinelenme
kelamın hasretiyle birleşiyor.
ama
ey kâğıdın beyaz hürmeti
bizim harflerimizin nabızı
mürekkebin yokluğunda meşkler eder.
şimdinin zihninde, biçimin çekiciliği
yitip gider.

kitabı kapatmalı
ayağa kalkmalı
zaman doğrultusunda adım atmalı
çiçeğe bakmalı
belirsizi duymalı
var olmanın sonuna kadar koşmalı
yitimin toprak kokusuna gitmeli
ağaçla Tanrının buluşma yerine varmalı
genişlemeye yakın bir yere oturmalı
öylesineyle keşif arasında bir yere!

sulardan sonra

bilginin su kıyısında yaşadığı gün
insan
bir otlığın yumuşacık tembelliğinde
lacivert felsefelerle mutluydu.
kuş yönünde düşünüyordu
nabızları onun ağacın nabızıyla atıyordu
gelinciklerin koşullarına yenilmişti.
deltanın iri anlamı
onun kelimelerinin derinliğinde çalkantılıydı.
insan
öğelerin metninde
uyurdu.
korkunun doğuşuna yakın,
uyanırdı.
ama bazen
gelişmenin tuhaf şarkısı
hazzın kırılğan eklemine dolanırdı.
miracın dizi
toprağa inerdi.
işte o zaman
evrimin parmağı
hüznün dakik geometrisinde
yalnız kalırdı.

rengin çöpü şimdi

iki gözkapığı arasındaki yılı
doğumun sırrına benzer saniyeler
yolcu etti.
giderek
buluşmanın ıslak yüksekliğinde
ışığın manastırı yapılıyordu.
hadise korku cinsindendi.
korku
taşların birleşimine katılıyordu.
rüzgârın serin kalınlığında bir hançere
bir dostun ayrılığını
mırıldanıyordu.
yağmurun tepesinden
güzün sonuna dek
güvercinimsi deneyimler akıyordu.
yağmur durunca
manzara yaprak yapraktı
ıslak genişlik
nefes nefese kaldı.
ebemkuşağı
bizim dayancımızın ağzında eridi.

kumun yumuşacık zamanı

yağmur
dinginliğin çeperlerini yıkardı
ben
göçün ıslak kumlarıyla oynardım
ve nakışlı yolculuk düşleri görürdüm
ben kumların özgürlüğüne karışmıştım.
ben üzgünüm.
bağda alışık bir sofra serilmişti.
sofranın ortasında ısıltılı algıya benzer bir şey:
bir salkım üzüm
bütün kuşkuların üzerini örttü.
suskunun onarımı şaşkına çevirdi beni.
bir ağacın var olduğunu gördüm.
ağaç varken belli ki var olmalı,
olmak gerek
ve anlatının izini ak metne kadar sürmeli
ama ah ey rengârenk umutsuzluk!

uzaklara yakın

kadın kapı aralığında duruyordu
her zamandan teniyle
yakınlaştım
göz, epeyi uzadı
söz teleğe dönştüü, şevke, işrâka
gölge güneşe dönüştü.
güneşte biraz dolaşmaya çıktım
sevimli işaretler içinde uzaklaştım:
çocuklukla kumların buluştuğu noktaya gittim
iç açıcı hataların ortasına
bütün mutlak şeylere kadar.
resimli sulara kadar gittim,
çiçek dolu armut ağacına kadar
dinginlikten bir gövdeyle.
kalp atışları ıslak hakikatlerle birleşiyordu
benim şaşkınlığım ağaçla karışiyordu
melekutun birkaç metre ötesinde olduğumu gördüm
biraz sıkıldığımı gördüm
insanın içi sıkılınca
tedbir peşinde koşar.
ben de gittim
masaya kadar gittim
yoğurdun tadına, yeşilliğin tazeliğine kadar
orada ekmek vardı, bardak ve öfkeyi yutmak vardı:
gırtlak votkanın açık sözlülüğünde yanıyordu

dönünce
kadın kapı aralığındaydı
herzamanlıktan yaralı teniyle.
su arkının hançeresini
boş konserve kutusu
yaralıyordu.

suyun ayak sesi

Anenmin suskun gecelerine...

Kaşanlıyım
fena sayılmaz yaşamım...
bir parça ekmeğim, bir parça zeka, iğne ucu zevkim var
bir anam var yapraktan daha iyi
dostlarım var akan sulardan daha hoş
ve bir tanrım var buralarda bir yerde
bu şebboyların arasında, bu uzun çamın altında
suyun bilinci üzerinde, yarasında bitkilerin.

ben Müslümanım
kıblem bir kızıl gül
namaz yerim pınardır, alın koyduğum yerse ılık.
ovalardır seccadem.
ben pencerelerin kalp atışıyla alırım abdesti
namazımda ay akar
onda ışık tayfı akar
namazımın arkasında taş görünür
namazımın tüm zerreleri billurdan
ne zaman ki rüzgâr servilerde ezan okur
kılarım ben namazı
ben namazı otların tekbirinden sonra
dalgalardan kad-kametinden sonra kılarım
Kabe'm su kenarındadır
Kabe'm akasyaların altında
Kabe'm benim bir meltem gibidir
bahçeden bahçeye, şehirden şehre gider
benim Hacerül Asved'im bahçenin aydınlığıdır.

Kaşanlıyım
işim ressamlıktır
orada hapsolan şakayık şarkısını dinleyip
tazelensin diye yalnızlığı kalbinizin
kahtan bir kafes boyar satarım size

ne hayaller, ne hayaller... bilirim
tuvalim cansızdır
çizdiğim havuz balıksızdır bilirim...

Kaşanlıyım
soyum belki de
Hindistan'da bir ota varmakta, kilden bir güvece
soyum belki de Buhara'da bir fahişeye varmakta
babam iki kırlangıç gelişi sonrası, iki kar
babam balkonda iki uyku sonrası
babam zamanlar sonrasında ölmüştür.
babam öldüğünde gök maviydi
annem habersiz uykusundan sıçradı,
kız kardeşim güzelleşti aniden
babam öldüğünde bekçiler şairdiler hep
bakkal sordu bana: kaç batman kavun istersin?
sordum ben ona: gramı kaçtır gönlü hoş bir yüreğin?

babam ressamdı
tar yapardı, tar da çalardı,
güzel el yazısı da vardı onun.
bağımız gölge yanındaydı bilgeliğin
bağımız duyguyla bitkinin düğümlendiği yerd
bağımız bakışın, kafesin ve aynanın buluştuğu noktaydı
bağımız belki de mutluluğun yeşil çemberinin kavsiydi
tanrının olmamış meyvesini düşümde çiğniyordum ben o gün
suyu felsefesiz içerdim
dutu bilgisiz koparırdım
yarılmaya görsün bir nar
fiskiye'nin eli istek olurdu aniden
bir kuş ölse işitme zevkinden yanardı göğsüm
bazen yalnızlık, yüzünü yaslardı camın arkasına
şevk gelirdi, kolunu atardı boynuna duyguların
düşünce oynardı
yaşam bayram yağması dek bir şeydi, sığırcıklarla dolu bir çınar
yaşam o günlerde, ışıktan ve oyuncak bebekten bir sıra kuyruktu
bir kucak özgürlüktü
yaşam musiki havuzuydu o günlerde

çocuk emekleyerek uzaklaştı yusufçuklar sokağından giderek
bağladım yükümü, yeğni düşler şehriden çıktım dışarı
yüreğim yusufçuklar gurbetiyle dolu

ben dünyaya konuk olmaya gittim
ben hüzün vadisine
ben irfan bağına
ben bilginin apaydın taraçasına çıktım
dinin merdiveninden tırmandım
kuşku sokağının taaa sonuna
istiğnanın serin havasına
ben sevginin ıslak gecesine kadar gittim
ben aşkın öbür ucunda birinin görüşüne gittim
gittim, gittim taaa kadına
hazzın ışığına
isteğin sessizliğine
yalnızlıkla dolu sese dek.

yeryüzünde bir şeyler gördüm:

bir çocuk gördüm kokluyordu ayı o

bir kafes gördüm kapısız, kanat çırpıyordu aydınlık onda

bir merdiven gördüm, aşk tırmanıyordu melekut damlarına

bir kadın gördüm, havanda dövüyordu ışık o

onların öğlen sofrasında ekmek vardı,

yeşillik vardı bir tabak da şebnem

sımsıcak bir tas sevgi

bir dilenci gördüm, kapı kapı dolaşıp dileniyordu kumru şarkısını

ve bir çöpçü, bir kavun kabuğuna alın koymuş kılıyordu o namaz

bir kuzu gördüm, uçurtma yiyordu

bir eşek gördüm, anlıyordu yoncayı o

öğüt otağında bir inek gördüm tok

bir şair gördüm hitabet sırasında, "siz" diyordu süsene hep

bir kitap gördüm ben, sözcükleri hep billurdan

bir kağıt gördüm, bahar cinsinden

müze gördüm yeşillikten uzak

sudan uzak bir mescit

umutsuz bir fakihin yatağı başında bir testi gördüm

sorularla dolu

bir katır gördüm yükü "kompozisyon"
bir deve gördüm yükü "öğüt ve meselin" boş küfesi
bir arif gördüm yükü "tenna ve de hu"
bir tren gördüm aydınlık taşıyordu
bir tren gördüm fıkıh taşıyordu ne de hantal
bir tren gördüm siyaset taşıyordu, ne de boş
bir tren gördüm taşıyordu nilüfer tohumu ve kanarya şarkısını
ve bir uçak gördüm o bin kaç metre yükseklikten
görünüyordu camından toz toprak
hüthütün kakülünü
kelebek kanadının beneklerini
bir kurbağanın havuzda yansımasını
ve yalnızlık sokağından geçişini bir sineğin.
bir çınardan yere doğru inerken bir serçenin aydın isteğini
ve güneşin ergenliğini
ve oyuncak bebekle sabahın güzel kucaklaşmasını
şehvetin serasına giden merdivenleri...
alkol mahzenine giden merdivenleri
kızıl gülün çürüme yasasına giden merdivenleri
ve yaşamın matematiğinin algısına
işrâk çatısına çıkan merdivenler
tecelli kürsüsüne giden merdivenleri...

annem aşağılarda
deltanın anısında yıkıyordu çay bardaklarını
şehir görünüyordu:
Çimentonun, demirin ve taşın geometrik yükselişi
gvercinsiz tavanlı yüzlerce otobüs
eklerini mezada çıkarmış bir eki.
iki leylak ağacına bir şair salıncak yapıyordu
bir oğlan çocuğu ilkokul duvarına taş atıyordu
bir ocuk babasının renksiz seccadesine kaysı
ekirdeği tkryordu
ve bir keçi Hazar haritasından su içiyordu.

bir çamaşır ipi belliydi; dur duraksız bir sutyen
bir tekerlek bir atın dermansızlığına hasret
at arabacının uyumasına hasret
arabacı lme hasret...

aşk belliydi, dalga belliydi.
kar belliydi, dostluk belliydi
sözcük belliydi
su belliydi, şeylerin yansıması suda.
hücrelerin serin gölgeliği kanın yangısında.
yaşamın nemli yanı belliydi
insan özünün hüznünün doğusu
kadın sokağında serserilik mevsimi
mevsim sokağında yalnızlık kokusu.
yazın elinde belliydi bir yelpaze.
tanenin çiçeğe yolculuğu.
sarmaşığın bu evden o eve yolculuğu.
ayın yolculuğu bir havuza.
hasret çiçeği fışkırması topraklardan.
genç asmaların duvardan dökülüğü.
uyku köprüsüne şebnem yağışı.
ölümün handakinden sevincin atlayışı.
kelamın ardından hadisenin her geçişi.
bir derzin ışıkla savaşı
güneşin kocaman adımıyla bir basamağın savaşı
yalnızlığın bir şarkıyla savaşı
armutların güzelliğinin filenin boşluğuyla savaşı
dişin narla kanlı savaşı
Nazilerin nazlı saplarla savaşı
fasahatın papağınla savaşı
alınla secde taşının soğukluğunun savaşı.

camî fayansının secdelere saldırısı.
rûzgârın, sabun baloncuğunun miracına saldırısı.
kelebek ordusunun "böceklerle savaş" programına saldırısı.
yusufçuklar takımının "tesisat" işçi sırasına saldırısı.
ney kalemler alayının kurşun harflere saldırısı.
sözcüğün şairin damağına saldırısı.

bir yüzyılın bir şiir eliyle fethi
bir bağın bir sığırık eliyle fethi
iki selamla bir sokağın fethi
bir şehrin birkaç sırık atlı eliyle fethi
bir bayramın iki oyuncak bebek ve bir topla fethi

öğleden sonra bir oyuncağın döşek üste öldürülüğü
bir öykünün uyku sokağının başında öldürülüğü
bir hüznün bir marşın emriyle öldürülüğü,
bir aylanın bir neon lambanın emriyle öldürülüğü
bir söğüdün bir devletin emriyle öldürülüğü
içi çökmüş bir şairin bir Alp yıldızı çiçeğinin eliyle öldürülüğü...

yeryüzü tümüyle belliydi:
düzen yürüyordu Yunan sokağında
baykuş ötüyordu "Asılı Bağlar'da"
rûzgâr Hayber gediğinde, tarih çöpünden bir kümeyi
sürüyordu doğuya
yüzük taşının dingin gölü üzerinde bir kayık çiçek taşıyordu
her sokağın başında yanıyordu sonsuz bir ışık...

insanları gördüm
şehirleri gördüm
vadileri gördüm, dağları da
suyu gördüm, toprağı da
ışığı ve karanlığı gördüm
ve ışıkta bitkileri ve karanlıkta bitkileri
ışıkta ve karanlıkta canavarlar gördüm
ve insanı gördüm ışıkta ve karanlıkta.

Kaşanlıyım ancak
şehrim benim Kaşan değıl
benim şehrim kaybolmuştur
ben istekle ve hararetle
gecenin öte yanında bir ev yapmışım
ben bu evde bir otun nemli adsızlığına çok yakınım
ben bahçenin soluma seslerini duymadayım
ve karanlığın sesini dökülürken yaprakdan
ve ağacın ardında aydınlığın öksürüğünü

taşın her derzinden suyun hapşırmasını duymadayım
baharın tavanından duymadayım kırlangıcın ötmesini
ve yalnızlığın duru açılıp kapanma sesini
ve aşkın kabuk atışının o belirsiz yalın sesini
uçuş zevkinin kanatta sıkışma sesini

ve ruhun kendini tutmasının çatlayışını
ben isteğin adım seslerini duymadayım
ve kanın damardaki yasal adım seslerini
güvercinlerin seher atışlarını
Cuma gecelerinin kalbinin atışını
karanfilin düşüncede akışını

hakikatin uzaktan gelen kişnemesini
ben maddenin esinti sesini duymadayım
ve şevkin sokağında inanıcın adım seslerini
ve yağmurun sesini aşkın ıslak gözkapaklarında
ergenliğin hüznünlü musikisi üzerinde
nar bahçelerinin şarkıları üstünde.
ve sevincin camının gecede parçalanma sesini
güzellik kağıdının yırtılma

gurbet kasesinin rüzgârla dolup taşma sesini.

ben yeryüzünün başlangıcına çok yakınım
çiçeklerin nabızlarını sayarım
suyun ıslak kaderiyle ve ağacın yeşil alışkanlığıyla aşınayım ben

benim ruhum eşyanın yeni yönünde akar
ruhum benim çocuk yaşıta
benim ruhum bazen şevkten öksürüğe tutulur
işi yoktur ruhumun:
yağmur tanelerini, kerpiçlerin yarıklarını sayar o.
benim ruhum bazen hakikat yolunda bir taş gibidir

ben iki sedir ağacı düşman olsun birbirine görmedim hiç
ben görmedim bir söğüt gölgesini satsın yere hiç
karaağaç dallarını bedava bağışlar kargalara
nerede bir yaprak olsa benim coşkum açar orada
bir haşhaş çalısı beni varlığın akışında yıkamış
bir sineğin kanadı gibi bilirim seherin ağırlığını
bir saksı gibi yeşermenin müziğine kulak kesilirim
meyve dolu bir file gibi varmanın ateşi var bende
bir meyhane gibi sıkıntının sınırındayım
deniz kıyısındaki bir bina gibi kaygıyla bakarım
ebedi uzun keşışlemelere
istemediğin kadar güneş, istemediğin kadar aşılama,
istemediğin kadar çoğalma.

ben bir elmayla mutluyum
bir çalı papatya koklamayla
ben bir aynayla, bir temiz bağıllıkla yetinirim
bir balon patladığında ben gülmem
ben gülmem bir felsefe ayı yarıyorsa ikiye
ben bıldırcının kanat sesini bilirim
toygiller kuşunun karın rengini, dağ keçisinin ayak izini
ışkın nerede yetişir ben bilirim
sığırcık ne zaman gelir, keklik ne zaman öter,
atmaca ne zaman ölür,
ay nedir çölün uykusunda
istek sapında bir ölüm
ve sevişmenin dişleri arasında böğürtlen hazzı nedir ben bilirim

yaşamak hoş bir gelenektir
yaşamın kanatları var ölüm genişliğinde
sıçraması var aşk kadar
yaşam öyle alışkanlık rafında kalarak senin benim
unutacağımız bir şey değil
yaşam koparan bir elin cazibesi
yaşam yaz mevsiminin buruk ağzında siyah incirin turfanıdır
yaşam böceğin gözünde ağacın boyutudur
yaşam pervanenin karanlıkta tecrübesi
yaşam göçmen kuşunun o tuhaf duygusudur
yaşam köprünün uykusunda dönen bir trenin siren sesidir
yaşam bir uçağın tıkalı penceresinden bir bahçeyi görmektir
uzaya gönderilen roketin haberi
ayın yalnızlığına dokunmaktır
başka bir gezegende çiçek koklama düşüncesidir
yaşam bir tabağı yıkamaktır
yaşam su arkında on kurusluk bulmaktır
yaşam aynanın kendi ile çarpımıdır
yaşam ebediyet üssü çiçek
yaşam yeryüzünün darbesidir atışında kalbimizin
yaşam solukların sade ve düzgün geometrisidir

nerede olursam olayım
gökyüzü bana aittir
pencere, hava düşüncesi,
yeryüzü aşkı bana aittir
ne önemi var
bitiyorsa bazen
gurbet mantarları ha?

ben bilmem neden derler
at asil hayvandır, güvercinse güzel
ve neden kimsenin kafesinde bir akbaba yok?
yonca çiçeğinin kırmızı laleden neyi eksiktir ha?

gözleri yıkamalı ve başka türlü bakmalı
sözcükleri yıkamalı
sözcük rüzgârın ta kendisi olmalıdır
yağmurun kendisi olmalıdır
şemsiyeleri kapatmalı
yağmur altında yürümeli
düşünceyi, anıları yağmurun altına götürmeli
bütün şehir insanıyla yağmurun altına gitmeli
arkadaşı yağmurun altına götürmeli
aşkı yağmurun altında aramalı
kadınla yağmurun altında sevişmeli
yağmurun altında oynamalı
yağmurun altında bir şeyler yazmalı
konuşmalı, sarmaşık ekmelidir
yaşam peş peşe ıslanmaktır
yaşam "şimdinin" havuzunda yıkanmaktır

atalım giysileri
su birkaç adım ötede
tadalım aydınlığı
bir köyün gecesini tartalım
bir ahunun uykusunu
bir leyleğin yuvasının sıcaklığını algılayalım
çimenin yasalarını çiğnemeyelim
asma bağında ağız tadının düğümünü çözelim
ve ay çıkarsa açalım ağzımızı
ve gece kötüdür söylemeyelim
ve söylemeyelim ateş böceği bahçenin bakışından habersizdir
ve küfeyi getirelim
alalım bunca kızıl, bunca yeşil
sabahları ekmek ve peynirek¹ yiyelim
ve kelamın her köşesinde biz fidanlar dikelim
ve heceler arasında susku tanesini serpiştirelim
rüzgârın esmediği bir kitabı açmayalım
şebnemin teninin ıslak olmadığı bir kitabı
hücrelerin boyutsuz olduğu kitabı...

1 Peynirek: Farsça. Ebegümece bitkisi ve çiçeği.

ve istemeyelim sinek uçsun diye doğanın parmakları ucundan
ve istemeyelim panter yaradılıştan çıkıversin gitsin
ve bilelim olmasaydı şayet bir kurtçuk
doğada bir şey eksikti
olmasaydı şayet baykuş
ağacın yasası eksikti
ve şayet ölüm olmasaydı
elimiz bir şeyin peşinde gezinirdi
ve ışık olmasaydı şayet
uçuşun diri mantığı alt üst olurdu bilelim
ve bilelim ki mercandan önce denizin düşüncesinde
bir boşluk vardı

ve nerede olduğumuzu sormayalım
hastanenin taze petunyalarını koklayalım
ve şansın fiskiyesi nerede sormayalım
ve sormayalım
hakikatin kalbi neden mavidir
ve sormayalım babaların babalarının
nasıl esintileri nasıl geceleri vardı

ardımızda diri hava yoktur
ardımızda kuşlar ötmez
ardımızda rüzgâr esmez
ardımızda kavakların yeşil penceresi örtüktür
ardımızda tüm rüzgâr çiçekleri tozlanmış
ardımızda tarihin yorgunluğu var
ardımızda dalgaların anısı
soğuk susku deniz kabuğunun kıyılarına vurur

deniz kıyılarına gidelim
suya ağ atalım
ve sudan tazeliği çekelim
yerden bir kum tanesi alalım
var olmanın ağırlığını hissedelim
ateşimiz var diye mehtaba saymayalım
(görmüşüm ateşliyken aşağılara iner ay
el varır melekut tavanına
duymuşum kanarya daha güzel öter
bazen ayağımdaki yara
yerin bemol diyezini öğretmiştir bana
bazen hasta yatağımda çiçeğin oylumu kaç kat büyümüş
ve fenerin turunç ışığının çapı artmıştır)

ve ölümden korkmayalım
ölüm güvercinin sonu değil
ölüm bir böceğin ters dönmesi değil
ölüm aksayanın aklında akar
ölüm düşüncenin güzel ikliminde oturur
ölüm köy gecesinin zatında seherden söz eder
ölüm üzüm salkımıyla gelir ağzımıza
ölüm gırtlığın kızıl hançeresinde öter
pervanenin güzelliği ölümden sorulur
ölüm bazen reyhan toplar
bazen votka içer
bazen gölgede oturmuş bizi seyreder
ve biliriz hepimiz
hazzın ciğerleri ölüm oksijeniyle doludur.

seslerin çeperleri ardından duyduğumuz kaderin diri sözlerine
kapıyı kapatmayalım
perdeyi kaldıralım
duygu hava alsın bırakalım
bırakalım ergenlik istediği çalının dibinde gecelesin
bırakalım
içgüdü oynamaya gitsin
çıkarsın ayakkabıları
ve mevsimlerin peşinde
atlasın çiçeklerin üzerinden
bırakalım şarkı söylesin yalnızlık
bir şeyler yazsın
caddeye çıksın...

sade olalım
ister bir banka gişesinde ister bir ağaç gölgesinde sade olalım
kızıl gülün sırrını çözmek bizim işimiz değil
bizim işimiz belki
kızıl gülün büyüünde yüzmektir
bilgeliğin ardında kamp kuralım
bir yaprağın çekiciliğinde el yıkayıp sofraya geçelim
sabahları güneş doğduğunda biz de doğalım
heyecanları uçuralım
algı, hava, pencerenin ses rengi üzerine gül takalım
iki hece arasında gökyüzünü tanıyalım
ciğerlerimizi ebediyetle doldurup boşaltalım
bilgi yükünü kırlangıçların omzundan alalım
buluttan adları biz geri isteyelim
çınardan, sivrisinekten, yazdan
yağmurun ıslak ayakları üzerinden tırmanalım
sevginin yükseğine
kapıyı açalım insana, ışığa, bitkiye ve de her böceğe
bizim işimiz belki de
nilüferle yüzyıl arasında
hakikatin şarkısı ardınca
koşmaktır!

Yaz, 1964

suyu bulandırmayalım

suyu bulandırmayalım

aşağılarda belki bir güvercin su içiyor

ya da belki uzak bir vadide bir sığırcık kanat yıkıyor

ya da köyde bir testi doluyor

suyu bulandırmayalım

belki bu akan su gidiyor ayağına bir kavağın

bir kalbin kederini yıkasın

belki bir dervişin eli

kurumuş ekmeğini suya banmıştır

güzel bir kadın su kenarına gelmiştir

suyu bulandırmayalım

güzel yüz ikiye katlanmış!

ne içimli bir su!

ne duru bu ırmak!

yukarı insanı ne safalar sürüyor!

ineklerinin sütü hep bol olsun, kaynasın hep çeşmeleri!

görmedim köylerini,

çardakları altında kuşkusuz tanrının ayak izleri var

orda mehtap, kelamı boyunca aydınlatıyor

yukarı köyde kuşkusuz örme duvarlar kısadır

insanları gelincik hangi çiçektir biliyor

kuşkusuz mavi mavidir orada

köylüler biliyor hangi gonca açıyor

kim bilir nasıl bir köydür!

bağ yolları hep musiki ile dolsun!

su başındaki o insanlar anlıyorlar suyu hep

bulandırmadılar onlar suyu hiç

biz de bulandırmayalım.

ne sen kalırsın ne hüzn

ne sen kalırsın ne hüzn
ne de bu yörenin halkı kalır
bir ırmak kıyısındaki kaygılı baloncuğa
ve geçip giden o şen anlara yemin olsun ki
hüzn de gidecek
öyle ki sadece bir anı kalacak...

anlar çıplaktır
kendi anlarının sen tenine
hüzn elbisesi giydirmeye sakın
sen değil aynaya, ayna sana dalmıştır
sen gülersen şayet o da gülecek
hıçkırırsan şayet
ah ki dünya aynası neler eyleyecek!

dünün dolabı doldu taşı hasretle, hüznle... yazık!
yarının yükleri hep keşke, keşke
bu anın kabı boştur ama
göğsün alanı kimi ağırlayacak
gam varınca yoldan, bu göğsün kapısını açma ona
Tanrıya sadece boyun damarı kadar bir yol var
Tanrı varken hüzn bu evin vaadini verme asla!

gecenin ziftinde

uzun zamandır bu yalnızlıkta
susku rengi var dudağın tarhında.

uzaktan bir ses beni çağırır
ancak ayaklarım gecenin ziftinde

bu karanlıkta ufacık bir delik yok
kapı duvarın devamıdır
yerde bir gölge kayarsa şayet
zincirden kurtulan bir nakşın vehmi kalır

insanların soluğu
hepten solmuştur
uzun zamandır bu köşede hava ölgündür
tüm sevinçler ölmüştür

gecenin büyüğü eli
kapıyı kapatır hüznle bana
ne kadar uğraşsam da
o yine hep güler bana

gündüzün çizdiğim desenleri
gece geldi dumanla kapladı hep
geceye attığım tarhları
gündüz gelip hallaçladı hep

uzun zamandır benim gibi herkesin
dudağına suskunun tarhı vurur
bir kımltı yok bu sessizlikte
eller ayaklar gecenin ziftinde durur

sabahın ıslak nabızlarına değin

ah, yüzeylerin bağışlanması ne de görkemlidir!
ey yalnızlığın soylu kanseri!
benim yüzeyim senin olsun!

birisi geldi
cennetin adalelerine kadar
elimi tutup uzattı
biri geldi
sabah mezheplerinin ışığı
gömleğinin düğmeleri arasındaydı!
eski ayetlerin kuru otlarıyla
pencere örüyordu.
geçmiş günlerin düşüncesi gibi gençti
hançeresi deltaların mavi nitelikleriyle doluydu
birisi geldi ve benim kitaplarımı alıp götürdü
başım üstünde çiçeklerin orantısından bir tavan yaptı
ikindimi benim yinelenen pencerelerle genişletti
masamı yağmurun maneviyatı altına bıraktı
sonra oturduk
ağaçlı dakikalardan konuştuk.

yaşamları su ortasında geçen sözcüklerden
fırsatımızın bizim
uygun bulutlar altında
ani bir güvercinin sersem teni gibi
hoş oylumu vardı.

gece yarılarıydı, meyvenin çalkantısıyla
ağaçların tarhı tuhaflaştı
uykumuzun ıslak ipliği boşa gitti
sonra
el
gövdenin başlangıcında yıkandı
sonra bağdaki karaağacın ıslak iç organlarında
sabah ısıdı.

yeşilden yeşile

ben bu karanlıkta
aydın bir kuzuyu düşünüyorum
gelsin de yorgunluğumun otlarını otlasin o!

ben bu karanlıkta
kollarımın
ıslak uzantısını
ilk insanların dualarını ıslatan
yağmurun altında görüyorum.

ben bu karanlıkta
eski çimenlere
söylenceler duvarında seyrettiğimiz o altınsı olanlara
kapı açtım.

ben bu karanlıkta
kökleri gördüm
ve ölümün yeni yetme çalısına
suyun anlamını anlattım.

yaşam sözcüğünün kıpırdanışı

çamlığın arkasında kar
kar, bir sürü karga.

cadde yani gurbet
rüzgâr, şarkı, yolcu ve birazcık uyku
sarmaşık dalı ve varmak ve bahçe.

ben ve sıkılan yürek ve bu ıslak cam
yazıyorum ve hava
yazıyorum ve iki duvar ve birkaç serçe

birisi sıkılmış
birisi örmekte
birisi saymakta
birisi okuyor

yaşam ne demek: sordu sığircık
neden sıkılıyorsun?
az değil ki sevinçler: örneğin bu güneş!
öbür gün çocuğu
diğer hafta güvercini

dün gece biri öldü
ve buğday ekmeği iyidir hâlâ
ve hâlâ su aşağılara akıyor, atlar içiyor
damlalar akıyor
kar suskunun omzunda
ve zamansa yaseminin omurgaları üzerinde!

güneşli

su sesi geliyor
ne yıkıyorlar ki yalnızlığın nehrinde?
anların elbiseleri temizdir.

aralığın yirmi sekizi güneşinde
karın tınısı, seyrin ipleri, zamanın damlaları
tuğlalar üzerinde tazelik, gündüzün kemiği üzerine
ne istiyoruz?
mevsimin buharı
sözcüklerimizi çevrelemiş
ağız düşüncenin serasıdır

yolculuklar var seni düşlerinde görür
uzak köylerde kuşlar var seni tebrik ediyor
ladenin tesadüfen olmadığını
insanlar neden bilmezler
bilmezlerbugünün kırlangıcının kuyruğunda
dünün delta sularının şavkı var
insanlar neden bilmezler
bilmezler imkansız çiçeklerde hava soğuktur...

zamanın aydın yaprağı

aydınlığın saldırısıyla kapı camları sarsılıyor
sabah oldu, güneş geldi.
masa çimenliğinde çay içtik
saat dokuzda bulut geldi, çitler ıslandı
benim küçücük anlarım ladenlerin altında saklıydı
bir oyuncak bebek yağmurun ardındaydı.

bulutlar gitti
pürüzsüz bir hava, bir serçe, bir uçuş.
düşmanlarım nerede benim?
düşünüyordum da:
sardunyanların buradalığında acımasızlık eriyecek...

kapıyı açtım:
gökyüzünden bir parça düşüverdi su bardağıma
suyu gökyüzüyle içtim
küçücük anlarım benim gümüş düşleri görüyordu
kitabımı açtım
zamanın görünmeyen tavanı altında kayboldu.

gün yarıladı
ekmek kokusu
sofranın güneşinden çiçeğin teninin algısına kadar
yolculuk ediyordu
algı otlağı şendi

elim doğuştan olma renklerinde yüzdü:
bir portakal soyuyordum
şehirler aynada görünüyordu
dostlarım nereden benim?
portakalsı olsun günleri!

camın öte yanında istemediğın kadar gece
odamda
parmaklarımın dalgaya dokunuşundan bir tını
odamda
ölçüt azalmasının sesi duyuluyordu
benim küçücük anlarım yıldıza kadar düşünüyordu.

gözlerimde uyku bir şeyler inşa ediyordu
açık bir hava, mırıltı kumları, dostun ayak izleri...

mırıltı telekleri

yeryüzünün karı erisin daha var
bunca ters nilüferler şemsiyesi kapansın daha var!

daha bitmedi ağaç
kağıdın rüzgârda yüzme isteği kar altında daha
böceklerin gözlerinin ıslak ışıltısı
ve kurbağanın başının yaşamı algılama ufkundan doğuşu

sinimizin bayram ve senbuse¹ sohbetiyle dolup taşmasına
daha var

ne bir sapın yükseliş tınısının olmadığı
ne de kar manzumesinin derzinden bir kanat sesinin
gelmediği bir havada
mırıltıya susadım.

daha var kuşlar kış kümesinden ses versin
öyleyse ne yapmalıyım?
ben ki
yılın şakiyip ötmeyen en çıplak mevsiminde
mırıltıya susamışım
ne yapmalıyım?

iyisi ayağa kalkayım
boyaları alayım
kendi yalnızlığımın üzerinde bir kuş çizeyim!

1 Senbusé (sembusé) Farsça. Bir çeşit yöresel yemek. İnce yoğrulmuş buğday hamuru üçgen şeklinde kesilir, içine et ve patates püresi konup pişirilir. Üçgen biçiminde kadın başörtüsüne de denir.

seyir suresi

seyre yemin olsun
kelamın başlangıcına
güvercinin zihinden uçuşuna
kafeste bir sözcük var!

sözlerim bir parça çimen kadar aydınlı
ben onlara söyledim:
kapınızda bir güneş var
açarsanız davranışlarınıza ıştır

ve onlara söyledim: taş dağın süsü değil
metalin kazmaya süs olmadığı gibi
yeryüzünün avcunda nadir bir cevherdir
ki bütün peygamberler onun ışımasına hayrandı.
cevher peşinde olun!
anları peygamberlik otlağına götürün

ve ben onları bir iletinin adım sesine müjdeledim
gündüzün yakın oldığına ve renklerin artışına
iri sözler duvarının ardındaki kırmızı gül tınısına.

ve onlara söyledim:
bir tahtanın belleğinde bir bağ görenin
yüzü sonsuz coşku meşesinin esintisinde kalacak
uçan kuşla dost olanın
uykusu dünyanın en dingin uykusu olacak
zamanın parmak ucundan ışığı derenin
pencere düğümlerini bir ahla açacak.

bir söğüdün altındaydık.

baş ucumdaki daldan bir yaprak kopardım ve dedim:
açın gözlerinizi
bundan daha güzel bir ayet ister misiniz?
duyuyorduk fısıldanıyorlardı:
seher bilir seher!
her dağın başında bir peygamber gördüler.
yadsıma bulutunu omuzlarında getirdiler
rüzgârı indirdik
başlarından şapkayı alsınlar diye
evleri kasımpatıyla dolmuştu
kapattık gözlerini.
zeka dalının ucuna vardırmadık ellerini
ceplerini doldurduk alışkanlıklarla
uykularını aynaların yolculuğunun sesiyle kaçırdık.

dost

Furuğ Ferrhuzad'ın ölümü üzerine

uluydu o ulu
ve bugünün ahalisindendi
ve tüm aydın gözerimleriyle soydaştı
ve suyun ve toprağın sesini ne de iyi anlardı

sesi
gerçeğin dağınık hüzününün biçimindeydi
ve kirpikleri
öğelerin nabızlarının yönünü
gösterdi bize.
ve elleri
bonkörlüğün arın havasını
yaprakladı
ve sevecenliği
bizim yana göç ettirdi.

kendi halveti biçimindeydi
ve kendi çağının en sevdalı eğimini
aynalara yorumladı
ve o yağmurca tekrarın tazeliği ile doluydu.

ve o ağaçça
ışıklar ortasında yayılırdı
ve hep rüzgârın çocukluğunu çağırırdı
lafın ucunu
suya getirip düğümlerdi
bir gece bizim için
sevginin yeşil secdesini
öyle apaçık söyledi ki
biz toprağın düzleminin kayrasına dokunduk

ve bir kova suyun dili gibi tazelendik

ve defalarca gördük
nasıl sepetlerle
bir salkım göz aydınlığı koparmağa gittiğini...

ancak olmadı
güvercinlerin aydınlığı karşısında otursun
ve o yokluğun kıyısına değin gitti
ve ışıkların havsalası ardında uzandı
ve hiç düşünmedi
biz kapıların perişan dillenişleri arasında
bir elmayı ısırmak için
nasıl yalnız kaldık.

“bana gelirsiniz şayet
hiçistanın ardındayım!
hiçistanın ardında bir yer var
hiçistanın ardında havanın damarları
toprağın en uzak yığnında açan çiçeklerden
haber getiren habercilerle doludur.

kumlar üzerinde,
şakayık miracı tepelerine yol alan
zarif atlıların toynaklarının izi var.

hiçistanın ardında istek şemsiyesi açıktır
susamışlık mëltemi bir yaprağın dibine koşsun diye
yağmurun çanları çalınır

insan burada yalnızdır
ve bu yalnızlıkta
bir karaağacın gölgesi sonsuza dek akmakta.

bana gelirsiniz şayet
yavaş ve yeğni gelin
yalnızlığımın ince çinisi
çatlamasın...”

kitapşan
9 007